

TÜRK DİŞHEKİMLERİ BİRLİĞİ
14. ULUSLARARASI DİŐHEKİMLİĐİ KONGRESİ

Meslek Sorunları Sempozyumu

“Diş Teknisyenliği EĞitimi”
Çalışma Grubu Raporu

Türk Dişhekimleri Birliği 14 Uluslararası Diş Hekimliği Kongresi çerçevesinde toplanan “*diş teknisyenliği eğitimi çalışma grubu*” öncelikli olarak diş teknisyenliği eğitimi ile ilgili mevcut durumu ve yaŐanılan sorunları ele alarak aŐaĐıdaki sorular tartıŐmaya açılmıŐtır .

1. Diş teknisyenliği eğitimi hangi kurumlar tarafından veriliyor?
2. EĞitim kurumları arasının müfredatları arasında fark var mı?
3. EĞitim teorik ve pratik olarak yeterlimi ?
4. Meslek liselerinden sınavsız geçişin yarattığı sorunlar nelerdir
5. Meslek lisesi eğitimi ve ön lisans eğitimi alan diş teknisyenlerinin mesleki ünvanları ve mesleki yetkileri nelerdir ?
6. Diş teknisyenliği okullarının diş hekimliği fakülteleri ile olan iliŐkileri nelerdir ?
7. AB ülkelerinde diş teknisyenliği eğitimi ve serbes dolaŐımda muktesabat kuralları nelerdir ?

Başkan Prof. Dr Nejat Tuncer tarafından yapılan açılıŐ konuşmasından sonra ilk söz M E B Sağlık İŞleri Daire BaŐkanlıĐı Őube Müdürü Sn. Muammer Demir’e verildi. Sayın Müdür Milli EĞitim Bakanlığı bünyesindeki sağlık meslek liselerindeki diş protez programlarının Türkiye genelindeki dağılımlını, öğrenci kontenjanları eğitim programlarını ayrıca 2007-2008 açılması düşünölen sekiz ilde daha sağlık meslek liseleri bünyesinde diş protez bölümü açılacağını bildirerek kapsamlı bir sunum yaptı. Sunumunda;

Sağlık Meslek Liseleri 3 Őubat 2006 tarih ve 5450 sayılı Kamu Kurum ve KuruluŐlarına Bağlı Okulların Millî EĞitim Bakanlığına Devredilmesi ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde DeĐiŐiklik Yapılmasına Dair Kanunla Millî EĞitim Bakanlığına ve makam onayı ile Sağlık İŞleri Dairesi BaŐkanlıĐına baĐlanmıŐtır.

Sağlık Meslek Liselerinin öğretimine devam edilen Acil Tıp, Anestezi, Çevre Sağlığı, Diş Protez, Laboratuvar, Ortopedi, Radyoloji Teknisyenliği ile Ebelik, HemŐirelik, Sağlık Memurluğu ve Tıbbi Sekreterlik dalları 15 Haziran 2006 tarihinde yapılan 19.Mesleki EĞitim Kurulu Kararı ile tüm illerde 3308 sayılı Mesleki EĞitim Kanunu kapsamına alınmıŐtır. Bu kapsam da verilen eğitim ve müfredata ait ders dökümü ve çizelgeleri aŐaĐıda yer almaktadır.

DERS
KATEGORİLERİ DERSLER

IX. X. XI. XII.
SINIF SINIF SINIF SINIF

	*DİL VE ANLATIM	2	2	2	2
	TÜRK EDEBİYATI	3	3	-	-
	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ	1	1	1	1
	TARİH	2	2	-	-
	T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK	-	-	2	-
ORTAK DERSLER	COĞRAFYA	2	2	-	-
	MATEMATİK	4	3	-	-
	FİZİK	2	-	-	-
	KİMYA	2	-	-	-
	BİYOLOJİ	2	-	-	-
	FELSEFE	-	-	2	-
	YABANCI DİL	3	3	-	-
	BEDEN EĞİTİMİ	2	-	-	-
	MİLLÎ GÜVENLİK BİLGİSİ	-	1	-	-
	TRAFİK VE İLK YARDIM	-	-	1	-
	TOPLAM	26	17	8	3

DERS KATEGORİLERİ	DERSLER	IX. SINIF	X. SINIF	XI. SINIF	XII. SINIF
	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİSİ	2	-	-	-
	TIBBİ ETİK VE MESLEK TARİHİ	1	-	-	-
	*ANATOMİ FİZYOLOJİ	4	-	-	-
	GENEL BESLENME	-	2	-	-
	MİKROBİYOLOJİ	2	-	-	-
	HASTALIKLAR BİLGİSİ	-	3	-	-
	SAĞLIK HİZMETLERİNDE İLETİŞİM	-	-	-	2
ALAN / DAL	SAĞLIK İSTATİSTİĞİ	-	2	-	-
	SAĞLIK HİZMETLERİNDE YÖNETİM	-	-	-	2
	İLK YARDIM	-	-	-	2
	*TEMEL MESLEK BİLGİSİ	2	-	-	-
DERSLERİ	*MANİPLASYON VE DIŞ MORFOLOJİSİ	4	-	-	-
	*TAM PROTEZ	-	8	-	-
	*SABİT PROTEZ	-	8	3	-
	TAM PROTEZ LABORATUVAR	-	-	2	-
	HAREKETLİ BÖLÜMLÜ PROTEZ	-	-	2	-
	ORTODONTİ	-	-	-	1
	ÖZEL AMAÇLI PROTEZLER	-	-	-	3
	İŞLETMECİLİK BİLGİSİ	-	-	-	2
	* İŞLETMEDE DIŞ PROTEZ BECERİ EĞİTİMİ	-	-	24	24
ALAN / DAL DERSLERİ TOPLAMI		15	23	31	36
		IX. SINIF	X. SINIF	XI. SINIF	XII. SINIF

ORTAK DERSLER TOPLAMI	25	17	8	3
ALAN / DAL DERSLERİ TOPLAMI	15	23	31	36
REHBERLİK	1	1	1	1
GENEL TOPLAM	41	41	40	40

Diş Protez Teknisyenliği öğrencileri

- 9 uncu sınıf Manipulasyon ve Diş Morfolojisi,
- 10 uncu sınıf Tam Protez ve Sabit Protez,
- 11 inci sınıf Tam protez, Sabit Protez ve Hareketli Bölümlü protez ,
- 12 inci sınıf Özel Amaçlı Protezler , derslerinin uygulamalı konularını okul laboratuvarında yaparlar.

11 inci sınıfta Tam Protez, Sabit Protez, ve Hareketli Bölümlü Protez derslerinin uygulamaları için özel ve resmi tam teşekküllü Ağız ve Diş Sağlığı Tedavi Merkezleri, Diş Hastaneleri, Diş Klinikleri gibi işletmelerin protez laboratuvarlarında haftada 24 saat beceri eğitimi yaparlar.

11. sınıftan 12. sınıfa geçen öğrenciler

- Diş Hastahaneleri,
- Diş Protez Merkezleri,
- Diş Hekimliği Fakülteleri,
- Diş Labratuvarları gibi özel ve resmi işletmelerin protez laboratuvarlarında 20 iş günü yaz uygulaması yaparlar.

2006-2007 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI DİŞ PROTEZ TEKNİSYENLİĞİ DALINDA ÖĞRETİM VEREN OKULLAR VE ÖĞRENCİ SAYILARI

SIRA NO	OKUL ADI	SINIFLAR				TOPLAM
		9	10	11	12	
1	ÇANKIRI ILGAZ SML	26	22	-	-	48
2	ELAZIĞ MERKEZ ATATÜRK SML	60	31	-	-	91
3	ESKİŞEHİR MERKEZ ATATÜRK SML	32	15	-	-	47
4	KIRŞEHİR KAMAN SML	24	26	-	-	50
5	İZMİR KONAK ATATÜRK SML	46	21	39	25	131
6	ORDU MERKEZ ATATÜRK SML	24	24	24	28	100
	GENEL TOPLAM					477

SAĞLIK MESLEK LİSELERİNDEN 2006-2007 EĞİTİM ÖĞRETİM YILINDA DİŞ PROTEZ TEKNİSYENLİĞİ DALINDA;

Diş Protez Teknisyenliği Mezun Olan sayısı	53
Dönem içerisinde	
Diş Protez Teknisyenliği Okuyan Öğrenci Sayısı	477

Buradaki en büyük sorunun dış protez teknisyeni eğitimi konusunda branş öğretmeni gerek sayı gerek bilgi açısından yetersiz olduğunu vurguladı.

Nadir Kaysar M.E.B. meslek eğitim okullarını geçmişte vermiş olduğu usta öğretici belgeli meslektaşlardan eğitim konusunda faydalanabileceğini bahsetti.

Cevdet Arslan şu anki mevcut eğitim programları ile teknisyen ihtiyacını ve mevcut ihtiyacı karşılayamayacağını ve belirli bir program dahilinde sayıların arttırılmasına deyindi, ayrıca şu anki mevcut okulların açık bulunduğu illerin eğitim kalitesi açısından uygun illerde olmadığını vurguladı.

N.Emel Derviş sağlık meslek liselerinden sınavsız geçişin yaşanan sorunlarına değinerek bu uygulamanın eğitim kalitesini düşürdüğünü ayrıca O Y S sınavı ile gelen öğrencilerle bir arada eğitim görmesinin sorun teşkil ettiğini vurguladı.

Yavuz Erpınar 3308 sayılı yasaya göre uygulanan eğitim sisteminin mevcut talebi karşılayacağını ve bu uygulamanın yeniden başlatılmasının uygun olduğunu savundu. Dış protez teknikeri ve dış protez teknisyeni ünvanlarının mesleki sorumluluk alanları mesleki yetkileri tartışıldı.

A.B.ülkelerinde dış teknisyenliği eğitiminde 2007 yılı sonunda yeni bir projenin hayata geçirileceği konuşularak 2008 yılına kadar bu oluşuma entegre olabilmemiz için çalışma gurupları oluşturulması gerekliliği de dile getirildi.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİ:

Dış Teknisyenliği Eğitimi;

Eğitimin ilköğretim sonrası sağlık meslek liselerinden başlayarak verilmesine ve devamında bu öğrencilerin Sağlık meslek Yüksek Okullarında bulunan Dış Protez ön lisans programlarına;

1- Öğrenim gördükleri sağlık meslek lisesi Dış Protez Teknisyenliği bölümlerinden aldıkları orta öğretim başarı puanına göre alınmasına devam edilmesine,

2- Bununla beraber halen uygulanmakta olan sistemde, başka okullardan geldikleri halde (sağlık meslek lisesi haricinde eğitim gören tüm öğrencilerin) ÖSS sınavı ile bu dalda yüksek öğrenim görmesi uygulamasının kaldırılarak, Meslek Yüksek Okuluna sadece daha önce bu dalda (Dış Protez Teknisyenliği) öğrenim görmüş kişilerin alınması uygulaması getirilmesinin konuyla ilgili tüm kurumlara (YÖK, Sağlık Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı)

Eğitim müfredatının ortaöğretim ile yüksek öğrenim kurumları arasında koordineli olarak planlanması ve bu sayede eğitimin tekrar unsurları içermeksizin, birbirinin devamı ve tamamlayıcısı olarak düzenlenmesinin uygun olacağı

Mevcut ve açılacak olan Sağlık meslek lisesi Dış Protez programlarının yerleşim yerlerinin tesbitinde ;

- 1- Bölgenin teknisyen ihtiyacına (dış hekimi yoğunluğu göz önüne alınarak)
- 2- Beceri eğitimi yapılabilecek kurumlara haiz olmasına (Laboratuvar hizmeti verilen)
 - a- Özel dış protez Laboratuvar
 - b- Kamu İşletmeleri dış protez Laboratuvar
 - c- Üniversite MYO. Laboratuvar
- 3- Orta öğretimi tamamlayıcı eğitim desteği sağlamak amacı ile Üniversitelerin Sağlık Meslek Yüksek okullarının bulunduğu eğitim bölgelerinde açılmasına

Sağlık Meslek Lisesi Diş Protez Branş öğretmenlerinin yetersizliği ve teminindeki zorluklar göz önüne alınarak geçici bir süre için “Dişhekim” ve/veya “Usta Öğretici Belgesi”ne haiz diş teknisyenlerince, ilgili branş öğretmenlerinin yetiştirilmesine kadar geçecek süre içerisinde yararlanılmasının uygun olacağı ayrıca Sağlık Meslek Liseleri Meslek dersleri öğretmenleri yetiştirilmesi için “Sağlık Eğitim Fakülte”lerinin açılmasının YÖK Kurumuna önerilmesine,

Meslek Unvan Tanımlamaları;

-Sağlık Meslek Liselerinin Diş Protez bölümünü bitirenlerin “DİŞ PROTEZ TEKNİSYENİ” ünvanını taşımalarına,

-Devam eğitimi niteliğinde olan Üniversite Sağlık Meslek Yüksek okulunun Diş Protez bölümü mezunlarına da “Diş Protez Teknikeri” ünvanı verilmesine,

Diş Teknisyenleri İnsan Gücü Planlaması;

Bu konuda Diş hekimliği hizmeti veren özel ve kamu kurum ve kuruluşların yoğunluğu göz önüne alınarak coğrafi bölgelerde planlama yapılmasının gerektiği konusunda uzlaşmaya varılmıştır.

İşletmelerin açılması ve işletilmesinde de;

1-Sağlık Meslek Liseli İlgili programı mezunlarının eğitim sonrası en az üç yıl sigortalı çalışmak kaydı ile laboratuvar açabilmelerine,

2-Sağlık Meslek Yüksek Okulu mezunlarının ise en az bir yıl süre ile sigortalı olarak çalışmaları halinde laboratuvar açabilmeleri konusunda ilgili makamlara öneri sunulmasına

Mezuniyet sonrası eğitim;

Zorunlu tutulmamakla beraber yurt içi ve yurt dışı eğitim kongre seminer katılımları diş teknisyenleri odaları ve dernekleri ile TDB tarafından duyurularak katılımların özendirilmesi ve sonucunda teknolojik yeniliklerin takip edilmesinin sağlanmasına karar verilmiştir

Katılımcılar:

Başkan :Prof.Dr. Nejat TUNCER (İ.Ü. Sağlık M.Y.O. Müdürü)
Raportör :Cevdet ARSLAN (Eskişehir Diş Tek. Der. Bşk.)
Üyeler :Soner BECEREN (Diş Teknisyeni)
Prof.Dr.Emel DERVİŞ(İ.Ü.Sağlık M.Y.O.AğızDişSağ.Prog. Bşk.)
Muammer DEMİR (MEB Sağ. İşleri D. Bşk. Şb.Müd.)
Yavuz ERPINAR (İst.Umum Diş Prot.Tek.ve San.Od.Bşk.)
Ali Gümbek (Fatih Çıraklık Eğitim Merkezi Müd.)
Nadir Kaysar (Hatay Diş Protez Tek. Der. Bşk)
Tarık TUNCAY (Türk Dişhekimleri Birliği)
Aynur ÜZÜM (Diş Teknisyeni)